

Flux 100% digital în construcții, arhitectură și urbanism, cu semnătura electronică, în 7 pași simpli

Ce știm deja? Din ianuarie 2021, specialiștii din domeniile construcții, arhitectură și urbanism pot utiliza semnătura electronică calificată pe documentele care se transmit autorităților și instituțiilor competente cu emiterea de avize, acorduri, aprobări și autorizații. Măsura se aplică odată cu intrarea în vigoare a Normelor tehnice privind aplicarea OUG nr. 140/2020 și constituie o alternativă mai mult decât binevenită la transmiterea documentelor în format fizic, pe hârtie, cu semnătură olografă și ștampilă sau parafă profesională, mai ales în contextul stării de alertă și al necesității digitalizării autorizării lucrărilor de construire.

De ce semnătură electronică calificată?

Potrivit reglementărilor legislative în vigoare, stabilite prin OUG nr. 140/2020, documentele elaborate și prezentate în format electronic autorităților și instituțiilor trebuie să îndeplinească trei **condiții**:

- să fie prezentate integral în formă electronică;
- să fie semnate de către toți specialiștii prevăzuți de lege cu **semnătură electronică calificată eliberată de un prestator de servicii de încredere calificat**;
- să îndeplinească condițiile de fond prevăzute de legislație privind autorizarea lucrărilor de construcții, urbanism și amenajarea teritoriului.

De reținut faptul că semnătura electronică calificată este singurul tip de semnătură care are efectul juridic echivalent al unei semnături olografe, conform Regulamentului eIDAS aplicabil în toate statele membre UE.

În plus, semnătură electronică oferă multiple alte **beneficii** față de utilizarea documentelor pe hârtie și semnarea acestora de mână, precum:

- eficiență crescută: economie de timp, de spațiu de depozitare, de resurse și de costuri;
- siguranță: autenticitatea, integritatea și non-repudierea documentelor semnate, precum și identificarea semnatarului;
- fluxuri 100% digitale: fluxurile de documente pot fi integral menținute în digital, prin transmiterea și arhivarea electronică ulterioară a acestora (arhivare electronică care presupune o reducere a costurilor de 67% comparativ cu arhivarea fizică).

Cine poate utiliza semnătura electronică calificată?

Certificatul calificat de semnătură electronică poate fi utilizat în desfășurarea activității de către auditorii energetici, experții tehnici, verficatorii de proiecte, responsabilii tehnici cu execuția (RTE), diriginții de șantier, arhitecți, specialiștii în amenajarea teritoriului/ urbanism, specialiștii, experții și verficatorii tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice, inginerii elaboratori ai proiectelor, persoanele fizice din domeniile conexe construcțiilor, arhitecturii și urbanismului (IGSU, ANCP), respectiv autoritățile și instituțiile împuternicite să emită avize, acorduri, autorizații (primărie, ISC, AFM, Poliție, Salubritate, Pompieri, utilități).

Ce documente pot fi semnate cu certificatul calificat de semnătură electronică?

În domeniile construcții, arhitectură și urbanism pot fi semnate electronic cu un certificat calificat toate **documentele în format PDF** – de la certificate de urbanism, certificate energetice, rapoarte de expertiză tehnică, proiecte de arhitectură / rezistență / instalații, procese-verbale, dispoziții de șantier, Planuri Urbanistice Zonale (PUZ), Planuri Urbanistice de Detaliu (PUD), Planuri Urbanistice General (PUG), până la autorizații de construcție, studii geotehnice / de impact și avize.

Flux 100% digital în zona construcțiilor, cu semnătura electronică, în 7 pași simpli

Certificatul calificat de semnătură electronică poate fi utilizat la semnarea tuturor documentelor din cadrul unui proces din zona construcțiilor, astfel:

Pas 1. Primăria emite certificatul de urbanism 100% digital, semnat electronic.

Pas 2. Arhitecții, inginerii de rezistență și inginerii de instalații (termică, electrică, sanitară, gaze, apă) elaborează proiectele și le semnează electronic.

Pas 3. Verificatorii de proiecte contrasemnează electronic proiectele elaborate de arhitecți, inginerii de rezistență și inginerii de instalații.

Pas 4. Autoritățile publice și furnizorii de servicii publice (ex. salubritate) emit avize semnate electronic, în baza unor documente extrase din proiectele realizate de arhitecți și ingineri. De asemenea, dacă sunt menționate în certificatul de urbanism, se pot aduce alte documente suplimentare necesare autorizației de construcție (ex: ridicare topografică, studiu geotehnic).

Pas 5. Primăria emite autorizația de construcție, semnată electronic în baza proiectelor și avizelor menționate în certificatul de urbanism.

Pas 6. Dirigintele de șantier și responsabilul tehnic de execuție validează pașii aprobați în autorizația de construcție, prin semnarea electronică a unor procese verbale de șantier, dispoziții etc..

Pas 7. La finalul construcției, în baza documentelor întocmite de arhitecți, ingineri și documentelor semnate de RTE și dirigintele de șantier, Primăria prin reprezentantul ei eliberează un document pentru Recepția finală a clădirii - desigur, semnat electronic.

Întrebări și răspunsuri utile

1. Ce extra-atribute trebuie înscrise în certificatele calificate de semnătură electronică?

Atributele solicitate prin OUG nr. 140/2020 și normele de aplicare, care trebuie înscrise în certificatele calificate de semnătură electronică emise specialiștilor din construcții, arhitectură și urbanism sunt următoarele (integral sau parțial, în funcție de profesie/autoritatea competentă):

- calitatea profesională;
- titlul de calificare;
- identificatorul unic al persoanei în raport cu autoritatea competentă care a acordat dreptul de practică;
- domeniul sau subdomeniul și specialitatea pentru care are drept de semnătură sau de practică;
- calitatea de coordonator sau de elaborator de documentații sau de părți de documentații;
- denumirea autorității competențe care a acordat dreptul de semnătură sau de practică titularului semnăturii electronice calificate;
- data eliberării certificatului de practică;

- data expirării certificatului de practică.

2. Ce condiții trebuie să îndeplinească documentele semnate electronic?

Potrivit art. 22 alin. (2) din Normele tehnice privind OUG nr. 140/2020 pentru stabilirea unor măsuri privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică în domeniile construcții, arhitectură și urbanism, documentele semnate cu semnătură electronică calificată trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie semnate cu certificat calificat pentru semnătură electronică conform Regulamentului UE nr. 910/2014;
- b) formatul fișierelor semnate să fie PDF, iar semnătura să respecte specificațiile semnăturii PDF, așa cum sunt definite de art. 1 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1.506 a Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a specificațiilor referitoare la formatele semnăturilor și sigiliilor electronice avansate care trebuie recunoscute de către organismele din sectorul public în temeiul art. 27 alin. (5) și al art. 37 alin. (5) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă;
- c) documentele să includă opțiunea LTV definită de standardul ETSI TS 102 778-4 sau versiuni ulterioare ale acestuia care permit validarea pe termen lung a documentului semnat;
- d) documentele semnate cu semnătură electronică calificată să fie păstrate în format electronic.

3. Cum semnezi cu un certificat calificat de semnătură electronică?

Pe scurt, se poate semna electronic foarte simplu utilizând aplicația gratuită Adobe Acrobat Reader, urmând următorii pași:

- se deschide documentul cu Adobe Acrobat Reader și se dă click pe Tools iar în fereastra apărută se selectează opțiunea Certificates;
- se dă click pe Digital Sign iar apoi pe butonul OK din următorul mesaj;
- se trasează un dreptunghi în locul unde se dorește aplicarea semnăturii iar în fereastra apărută ulterior se selectează certificatul digital dorit și se dă click pe butonul Continue;
- în fereastra următoare, se dă click pe butonul Sign pentru a continua semnarea documentului;
- se salvează documentul și se introduce PIN-ul de la token-ul pe care se află certificatul;
- după introducerea PIN-ului, pe document va apărea semnătura în locul în care a fost desenat dreptunghiul de semnare.

4. Cum verifici un document semnat electronic?

Verificarea unei semnături electronice calificate se poate face tot în Adobe Acrobat Reader, validitatea ei fiind confirmată printr-o serie de elemente precum:

- bifa verde și textul „Signed and all signatures are valid” (semnat și toate semnăturile sunt valide);
- indicarea sursei informațiilor folosite pentru validarea semnăturii: „Source of Trust obtained from the European Union Trusted Lists (EUTL)” (încrederea în semnătură este dată de listele sigure ale Uniunii Europene);
- marca de încredere a Uniunii Europene (lacătul albastru cu steagul UE) și identificarea semnăturii electronice ca fiind calificată.